

Insecteneter

Lerarenblad 2e graad

Lerarenblad 1

Serie “Lekker eten: vlieg en mug”

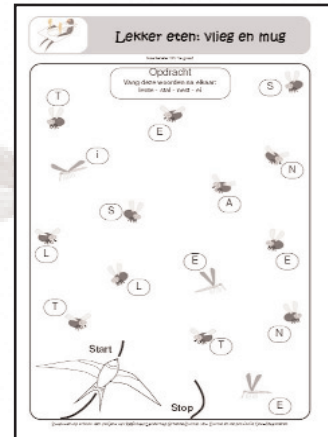
Lesdoel:

De leerlingen kunnen voorbeelden geven van wat een boerenzwaluw eet.

De leerlingen weten dat de boerenzwaluw z'n eten al vliegend vangt en dat de zwaluw hierdoor zigzagt.

Lesblad:

De volgende lesbladen variëren allemaal op dezelfde oefening: de leerlingen stippelen een vliegroute uit om vliegen en muggen te vangen. De oefeningen sluiten aan bij getallenleer of taal.

Inhoud:

“Welke dieren lust de zwaluw graag?”

Alle kleine insecten die vliegen: vliegen, muggen, motjes, kevertjes... Dit thema wordt verder uitgediept in lesblad 14 “Hoger lager”.

“Hoe vliegt een zwaluw door de lucht?”

Kris kras. Benadruk dit grillig karakter.

“Waarom veel korte wendingen?”

De zwaluw achtervolgt / vangt insecten. Als hij een lekker hapje ziet, gaat hij er meteen achteraan.

Koppel indien mogelijk deze evaluatie aan eigen waarnemingen van het grillig vluchtpatroon van zwaluwen.

“Kan je gemakkelijk een vlieg in de lucht vangen met je hand?”

De zwaluw is een heel nauwkeurige stuntpiloot! Het zichtbare, korte snaveltje van de zwaluw is misleidend: hij heeft een erg brede bek die als vangnet dienst doet. Dit is een typische aanpassing voor het vangen van insecten in de vlucht.

Didactisch materiaal:

- Prent “Flink groeien”: let op de brede bek (zie: Het jaar van de zwaluw 6)
- Filmpje “Boerenzwaluwnest”: bek gaat duidelijk wijd open (zie: www.zwaluwenopschool.be/boerenzwaluw/multimedia/film)

Lesblad 1-4: "Lekker eten: vlieg en mug"

Uitgewerkte voorbeelden binnen het thema getallenleer.

Lesblad 5-10: "Lekker eten: vlieg en mug"

Uitgewerkte voorbeelden binnen het thema taal.

Oplossingen "langste zin":

- Lesblad 7: "Zwaluwen zijn trekvogels want ze vliegen/trekken elk jaar naar de warme landen in Afrika."
TIP: Dit lesblad kan je als instap- of synthesesmoment gebruiken voor het thema "Het jaar van de zwaluw".
- Lesblad 8: "Zwaluwen jagen op vliegen, muggen en andere insecten die ze achterna zitten in de lucht."
TIP: Dit lesblad kan je als instap- of synthesesmoment gebruiken voor het thema "Insecteneter".
- Lesblad 9: "De boerenzwaluw heeft een net pak met mooie kleuren zoals wit, donker blauw en oranje."
TIP: Dit lesblad kan je als instap- of synthesesmoment gebruiken voor het thema "Uiterlijke kenmerken".
- Lesblad 10: "Zwaluwen kunnen heel snel door de lucht vliegen en zig zag draaien."

Lesblad 11-12: "Lekker eten: vlieg en mug"

De blanco tekstballonnetjes naast de insecten kunnen naar keuze worden ingevuld door de leerkracht. Zo bekom je een aangepast niveau, op maat van jouw klas of kan je inspelen op andere lessen.

Let er bij het ontwikkelen van een vliegroute op dat ze er even grillig uitziet zoals in realiteit.

Enkele suggesties:

- Cijfers:* 1 t.e.m. 6 en laat een dobbelsteen de volgende hap beslissen, ...
- Getallen:* speel een zwaluwvariant van bingo, ...
- Maaltafels:* vang enkel getallen van een bepaalde maaltafel, ...
- Breuken:* vang breuken van klein naar groot, meng breuken met komma-getallen, ...
- Hoofdrekenen:* de som van de getallen moet 30 zijn, ...
- Letters:* vang enkel de klinkers / medeklinkers, vorm zo lang mogelijke woorden, ...
- Lettergrepen:* vorm zo lang mogelijke woorden, ...
- Woorden:* vang van klein naar groot (aantal letters), maak zo lang mogelijke zinnen, ...

Insecteneter Lerarenblad 2e graad

Lerarenblad 3

Lesblad 13: “Hoog of laag?”

Lesdoel:

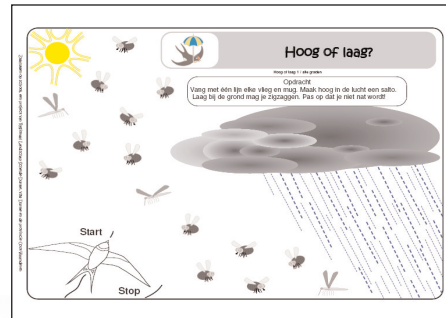
De leerlingen kunnen het aankomend weer voor-
spellen aan de hand van de vlucht van de zwaluw.

Lesblad:

De leerlingen vervolledigen de vlucht van de zwaluw.

Inhoud:

De zwaluw jaagt op verschillende hoogtes. Bespreek
dit gedrag in functie van het weer. Let wel! De zwaluw volgt de insecten. Bij goed weer
vliegen die hoog. Bij regenweer dalen ze om te schuilen voor de regen. Dit doen ze
meestal tussen de planten of bij gebouwen. Maak op deze manier de link naar een
'natuurlijke' weersvoorspelling aan de hand van de vlucht van de zwaluw.

Lesblad 14: “Hoger lager”

Lesdoel:

De leerlingen kunnen voorbeelden geven van wat een
boerenzwaluw eet.

De leerlingen kunnen het aankomend weer voorspellen aan
de hand van de vlucht van de zwaluw.

Lesblad:

De leerlingen beantwoorden 2 vragen over insecten en ver-
volledigen een invultekst over het gedrag van de zwaluw.

Inhoud:

Zijn vliegen en muggen insecten? Ja, want ze hebben zes poten.

Andere insecten opsommen is voor de meeste leerlingen geen evidentie. Bij velen zijn
de vleugels dan ook nog eens verstopt zoals bij kevers, sprinkhanen, oorwormen,... Je
kan ze op weg zetten met volgende vragen: “Ken je vliegende dieren met prachtige
kleuren?” (vlinders, libellen, ...) “Ken je vliegende dieren die gevaarlijk kunnen
steken?” (bijen, wespen, ...) De zwaluw lust ze allemaal, zelfs de angeldragende hom-
mels, bijen en wespen!

Extra informatie:

Insecten mét vleugels op een rijtje: sprinkhanen (doorn-, sabel-, bid-,...), krekels, vlin-
ders (dag-, nacht-), libellen, waterjuffers, bladluizen, cicaden, bijen, wespen (sluip-,
blad-, hout-), hommels, oorwormen(!), kevers, wantsen, kakkerlakken, ...

Vleugelloos: luizen, vlooien, wandelende takken, werksters van mieren en termieten,

...

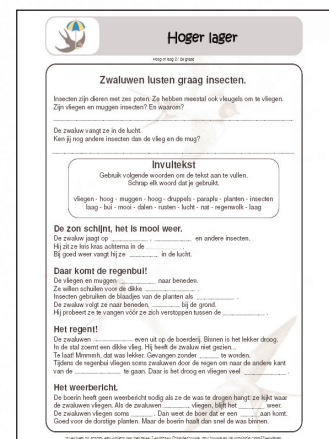
Invultekst:

De zon schijnt, het is mooi weer. vliegen - muggen - lucht - hoog

Daar komt de regenbui! dalen - druppels - paraplu - laag - planten

Het regent! rusten - nat - regenwolk - insecten

Het weerbericht. hoog - mooi - laag - bui

Lesblad 15: "Grote dorst"

Lesdoel:

De leerlingen kunnen beschrijven hoe de boerenzwaluw drinkt.

Didactisch materiaal:

Kleurenprent van een drinkende boerenzwaluw.

Inhoud:

De boerenzwaluw drinkt in scheervlucht uit een propere beek.

"Denk jij dat een boerenzwaluw blij is met vervuild water?"

Voer een klasgesprek over watervervuiling. Wat denken de leerlingen dat er met hun afvalwater thuis gebeurt? Wordt het huishoudelijk afvalwater gezuiverd? In ons land zijn er nog veel huishoudens die rechtstreeks in de beek lozen omdat er geen riolering is (VMM jaarrapport 2006).

